

Медичний Університет

ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Газета нагороджена срібною медаллю Всеукраїнського конкурсу «Вища школа»

■ СЕМІНАР

РЕГІОНАЛЬНИЙ НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ СЕМІНАР ДЛЯ СІМЕЙНИХ ЛІКАРІВ ТА ПЕДІАТРІВ

26 лютого 2011 року на базі Харківського національного медичного університету відбувся регіональний науково-практичний семінар «Безперервний професійний розвиток сімейного лікаря та педіатра» за темою «Проблемно-орієнтований підхід до респіраторної патології у дітей».

Цей захід організований МОЗ України, Головним управлінням охорони здоров'я Харківської обласної держадміністрації та Харківським національним медичним університетом.

У роботі семінару взяли участь дитячі лікарі, лікарі загальної практики – сімейної медицини м. Харкова та Харківської області, організатори охорони здоров'я, викладачі педіатричних та профільніх кафедр ХНМУ та ХМАПО, вищих медичних навчальних закладів I-II рівня акредитації м. Харкова та Харківської області.

Протягом семінару були прочитані лекції, проведені майстер-класи та заслухані доповіді провідних фахівців у галузі педіатрії – чл.-кор. НАНУ України, професора О.П. Волосовця, професора С.П. Кривопустова, професора Г.В. Бекетової, професора О.Є. Абатурова.

Учасники семінару отримали сертифікат МОЗ України, який надає бали для атестації на присвоєння (підтвердження) лікарської кваліфікаційної категорії.

Л.Г. Тельнова, доцент кафедри педіатрії №1 і неонатології

■ ДО ЄВРО-2012

ПАЛИТИ СОРОМНО!

22 березня у конференц-залі Харківського національного медичного університету в рамках інформаційної кампанії з підготовки до Євро-2012 відбувся семінар «Законодавчі ініціативи та реалізація законодавства України в сфері контролю над тютюном», організаторами якого стали Бюро Все-світньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) в Україні, Харківська міська рада та кафедра соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я ХНМУ.

До участі в семінарі були запрошенні представники органів місцевого самоврядування, освітніх та лікувально-профілактичних установ, керівники об'єктів, які забезпечують проведення Євро-2012 (стадіони, готелі, аеропорт, транспорт тощо), громадських організацій, засоби масової інформації.

З вітальним словом до учасників семінару звернулися представник Бюро ВООЗ в Україні Н. Король, заст. Харківського міського голови з питань охо-

Учасники семінару

рони здоров'я та соціального захисту населення С.О. Горбунова-Рубан і провідний науково-педагогічний роботі ХНМУ професор І.В. Завгородній.

Під час семінару були обговорені такі питання, як глобальна епідемія тютюнопаління, його медико-соціальні аспекти, правові обмеження паління в громадських місцях, токсикологія тютюнопаління, чемпіонат Європи з футболу Євро-2012 без тютюну та ін.

Наприкінці семінару учасники прийняли резолюцію щодо заходів боротьби з тютюнопалінням, до якої було внесено ініціативну пропозицію С.О. Горбунової-Рубан стосовно формування в населення позитивної психології, забезпечення відмови від згубної звички за власним прикладом. Запропоновану ініціативу підтримали лікарі, студенти та співробітники нашого університету.

В. Захаревич

Вітальне слово В.М. Лісового

Доповідь проф. О.П. Волосовця

■ АНОНС

КРАСА ВРЯТУЄ СВІТ!

10 березня в університеті стало днем краси та чарівності, адже саме в цей день відбувся довгоочікуваний конкурс краси «Міс медичного університету – 2011», проведений у стилі вручення премії Оскар «Медicina слізозам не вірить» та присвячений Міжнародному жіночому дню.

Читайте на стор. 11

АРТ-терапія

Конкурсні малюнки студентів університету дивіться на стор. 12

■ ШЕВЧЕНКІВСЬКІ ЧИТАННЯ ■

«Шевченко – очима молоді ХХІ сторіччя»

Велич Кобзаря всім серцем відчуває кожен свідомий українець. Творчий доробок його надихає і надихатиме сучасну молодь до прояву своїх талантів.

Перші березневі дні дарують нам світлі променисти свята... Одним із таких свят для нас є 9 березня – день Шевченкового народження, день певною мірою знаковий для всього українського народу. Тим приемніше відзначити той факт, що студенти нашого медичного університету не залишились осторонь такої знаменної події, вони взяли активну участь у Шевченківських читаннях, присвячених 197-ї річниці від дня народження та 150-ї річниці від дня смерті поета.

Шевченківські читання відкрила студентська наукова конференція «Геній, що єднає народи». Для участі в ній студенти-першокурсники підготували цікаві та змістовні доповіді «Рання творчість Т. Шевченка», «Творчість Т. Шевченка на засланні» та ін. Особливу увагу слухачів привернула доповідь студентки I курсу IV медичного факультету Антоніни Бережної «Живописна спадщина Великого Кобзаря», у якій вона повідомила, що поетичних творів Шевченка до нас дійшло понад 240, а живописних – майже 1200. Не випадково твори митця виставляли на академічних виставках, а за видатні успіхи в гравюрі Шевченкові було присвоєно звання академіка.

Продовження читайте на стор. 2

«Шевченко – очима молоді ХХІ сторіччя»

У рамках свята викладач кафедри С.О. Антонович провела тематичне заняття «Шевченко – поет, художник, мислитель» для іноземних англомовних студентів I курсу VI медичного факультету, на якому розповіла про творчий доробок видатного українського поета, продемонструвала репродукції найбільш відомих живописних робіт митця. Студенти I медичного факультету відвідали Харківський літературний музей, в якому ознайомилися з виданнями Т.Г. Шевченка за радянських часів.

Студенти I курсу I медичного факультету взяли участь у конкурсі макюнків «Шевченко – очима молоді ХХІ сторіччя». Експозицію студентських робіт відкрила викладач кафедри Т.В. Скорбач, яка у вступному слові наголосила, що серед плеяди діячів української культури Тарасу Григоровичу належить особливе місце. Природа щедро обдарувала його такими рисами, як палке вільнодумство, велика працелюбність, жага до знань. Якщо помножити це багатство

Шевченкової вдачі на талант, що знайшов своє відображення в поетичному слові та образотворчому мистецтві, то стане зрозумілою феноменальні природи його як людини й митця. Увагу компетентного журі привернули малюнки, виконані студентами I курсу IV медичного факультету: «Портрет Шевченка» Д. Семенової, «Кобзар» Д. Булавіна, «Наймичка» Т. Сорокіної та ін.

Для іноземних студентів V медичного факультету доцент кафедри О.В. Калініченко організувала й провела екскурсію до пам'ятника Т. Шевченку. Її повідомлення про життя Кобзаря було проілюстровано поезією митця. Іноземні студенти з неприхованою цікавістю дізnavалися про історію життєвого шляху Тараса Шевченка. Великий діяч захопив їх своєю силою духу, завзяттям, наполегливістю в оволодінні знаннями. Студенти здивовано слухали про Тарасові перші спроби пера й пензля, про аукціон, на якому було продано портрет В. Жуковського й за одержані гроші викуплено Т. Шевченка з кріпацтва, про навчання під егідою К. Брюллова, картини великого українця, за три з яких митець отримав срібні медалі. Стислі перекази таких творів письменника, як

«Катерина», «Наймичка» та інші викликали серед молоді значний інтерес та дискусію на так звані «вічні» теми – кохання й зради, життя й смерті, материнства тощо. Паралелі із сьогоденням знайшли відгук мало не в кожного, породжуючи відповідні думки й висновки. Справжнім відкриттям для іноземних слухачів стало те, що Т. Шевченко – кріпак, сирота без належної освіти й високого соціального статусу – зміг оволодіти свідомістю людей (причому не одного покоління), змусив царат боятися його влучного слова, і навіть заборона писати й малювати не вплинула на громадянську позицію письменника.

Розповідь про Кобзаря викликає в українця різнобарвні почуття: часом сум, сум'яття, співчуття, а часом – невимовну гордість за геній нашого народу, за те, що українці попри суспільно-політичні негаразди й протиріччя в ці дні єдині у своїх емоціях, переконаннях. Образ Т. Шевченка вже давно є духовним стрижнем української нації.

**Викладачі кафедри української мови,
основ психології та педагогіки**

Кредит на Все!

Вигідні грошові
кредити
для співробітників
УНІВЕРСИТЕТУ
Без застави
та поручителів
Від 1000 до 50000 грн

Зателефонуйте Вашому персональному
менеджеру: Олександр (095) 168 42 62

Харків, пр-т Леніна, 18/9
(057) 764 91 81, 702 08 87

Ренесанс Кредит

www.rencredit.com.ua

АТ «БАНК «РЕНЕСАНС КАПІТАЛ». Лицензія НБУ № 222 від 30.09.2009 р.

*Уважаемые сотрудники Харьковского национального
медицинского университета!*

Банк Ренессанс Кредит специально для ВАС разработал
программу кредитования на льготных условиях!

Данная программа включает сниженные процентные ставки по
денежным кредитам и кредитным картам до 50 000 грн.

Более подробная информация по телефону:
(057) 764 91 81; (095) 168 42 62; (068) 889 42 72 (Александр)
или по адресу: г.Харьков, м.Научная, проспект Ленина, 18/9.

«ШЕВЧЕНКО-ХУДОЖНИК»

Якщо людина геніальна,
То вона хист має до всього:
До музики, до малювання,
До слова рідного живого.
В краю, де навіть ніч малюють,
Де вишивають, тчуть, гаптують,
Творити пензлем мріяв хлопчик,
Що до навчання був охочий.
Тарас, де брав натхнення ти?
Серед простої бідноти,
Серед тяжкої праці й мук,
Закутих душ, невільних рук.
Правдиво пише і малює
І серед гурту однодумців
Він нарис «Знахар» ілюструє.
Малює в картинах і у віршах невпинно,
Старанно й мастерно, невтомно, без краю
«Це збуджене щастям обличчя людини –
В природі прекраснішого я не знаю».

Тетяна Петренко, IV мед. ф-т, I курс, 1 гр.

ПОДІЯ

ВІЙНА СЕСІЯ АКАДЕМІЇ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

18 березня на базі Харківського національного медичного університету відбулася війна сесія Академії наук вищої освіти України на чолі з президентом академіком, професором М.І. Дубиною. Також були присутні віце-президент Академії академік, професор С.К. Рудик та головний учений секретар академік, професор С.І. Табачников.

На засіданні були розглянуті питання стосовно проблем та перспектив розвитку наукової та освітньої діяльності Академії.

Під час зустрічі професори Харківського національного медичного університету

та академіки Академії наук вищої освіти України отримали нагороди: Ю.С. Паращук – орден Ярослава Мудрого, В.С. Приходько – медаль «За багаторічну сумлінну працю у ВНЗ та успіхи в науковій діяльності», Г.М. Кожина та В.Л. Гавенко – почесні грамоти за вагомий особистий внесок у розвиток охорони здоров'я та високий професіоналізм.

Наприкінці зустрічі були визначені подальші шляхи та напрямки діяльності Академії в галузі науки, освіти й співробітництва з іншими вищими навчальними закладами України.

ІНТЕРВ'Ю НОМЕРА

Міжнародні відносини в нашому університеті стрімко розвиваються: підтримується стабільна співпраця з посольствами тих країн, студенти яких навчаються в ХНМУ, налагоджено роботу із земляцтвами і їхніми керівниками, підписано договори й меморандуми із представниками закордонних ВНЗ для обміну досвідом і знаннями. Результатом роботи в напрямку підвищення престижу навчального закладу та якісного виховання молодих спеціалістів європейського рівня є налагодження наукових зв'язків із багатьма країнами близького та далекого зарубіжжя. Про перспективи щодо поширення інтеграції університету в міжнародну систему освіти, розвиток міжнародних зв'язків ХНМУ розповідає проректор з науково-педагогічної роботи професор Ігор Володимирович Завгородній.

В.3.: Ігорю Володимировичу, які основні напрями міжнародного співробітництва можна визначити на сучасному етапі розвитку нашого університету?

І.В.: Міжнародна діяльність Харківського національного медичного університету спрямована на підвищення рейтингу університету в системі вищої медичної освіти України й подальшу інтеграцію у світову освітню і наукову спільноту. До основних напрямів можна віднести співпрацю з міжнародними організаціями, закордонними науковими та освітніми закладами, участь у міжнародних наукових та освітніх форумах, прийом іноземних делегацій, співробітництво з посольствами країн та укладання договорів про нього, легалізацію документів про освіту та організацію ностирифікаційної експертизи.

В.3.: Динаміка набору іноземних громадян до університету зростає, у тому числі збільшується контингент англомовних студентів, розкажіть, будь ласка, про рівень викладання англійською мовою та забезпеченість кадрами в ХНМУ.

І.В.: Навчати англійською мовою іноземних студентів за спеціальністю «лікувальна справа» наш університет розпочав у 1996 році, з 2008 року ведеться викладання англійською мовою за спеціальністю «стоматологія». Сьогодні частка англомовних студентів у загальному контингенті іноземців складає 52%. Враховуючи той факт, що спостерігається розширення англомовного навчання, зростання контингенту з країн Африки (Нігерія, Гана тощо) є позитивним моментом, оскільки рівень знання англійської мови дозволяє цим студентам якісно опановувати навчальний матеріал. Також слід зазначити, що за попередні 5 років значно збільшилася кількість студентів із Іраку (з 15 до 457 осіб). Багатьом із них потрібна довузівська підготовка англійською мовою перед вступом на I курс, що надало б ім змогу надалі краще засвоювати програму.

Навчання англійською мовою забезпечують 250 викладачів університету, які успішно склали тестування та допущені до викладання англійською мовою. Серед них професори, доценти, асистенти і викладачі, аспіранти.

В.3.: Чи перевіряється рівень владіння англійською мовою абитуруєнтів та студентів-іноземців?

І.В.: Проводиться вступне тестування з англійської мови для іноземців, які бажають навчатися англійською мовою. Це дає змогу визначити контингент студентів для безпосереднього навчання як на I курсі, так і на підготовчому відділенні.

Крім того, у лютому 2011 р. була проведена перевірка рівня владіння англійською мовою студентами I та II-III курсів 6-го факультету з підготовки іноземних студентів. Усього на I курсі навчаються 460 англомовних студентів. Достатній рівень знань виявили 298 (90%) студентів, недостатній – 33 (10%). З 275 студентів II-III курсів 95% виявили достатній рівень знань. Саме тому вважають доцільним для покращання рівня владіння англійською мовою студентами-іноземцями проводити додаткові заняття з «фахової»

англійської мови для студентів I курсу, які виявили недостатній рівень знань; для студентів англомовної форми навчання II-V курсів – факультативні курси (англійська для клініки, наукових досліджень тощо). Потребують перегляду критеріїв оцінювання та методика проведення вступного тестування з англійської мови, робоча програма підготовчого відділення у бік розширення годин для викладання англійської мови.

В.3: Наскільки активна участь співробітників та студентів ХНМУ в міжнародних проектах і як це впливає на статус університету?

І.В.: Університет співпрацює із 43 іноземними освітніми та науковими закладами. Науково-педагогічні працівники, аспіранти та студенти ХНМУ регулярно відвідують як кордон для участі в міжнародних наукових конференціях, на стажування, наукову роботу. Під час закордонних відряджень викладачі опановують і успішно використовують новітні методики навчання, наукові розробки, інформаційні технології як засіб інноваційного підходу до процесу навчання та підготовки сучасних конкурентоспроможних спеціалістів у галузі медицини.

У 2010 році стажування за кордоном проходив 21 співробітник університету, 70 співробітників університету є членами 83 іноземних наукових та медичних організацій. У міжнародних та зарубіжних виданнях було надруковано 227 статей. Науковці університету брали участь у реалізації 17 міжнародних проектів. Підписано «Договір про наміри співробітництва у галузі медичної освіти та науки» з Белгородським державним університетом, «Меморандум про взаєморозуміння і співробітництво» з Курським державним медичним університетом, «Договір про співробітництво» з Познанським університетом медичних наук.

53 студенти університету взяли участь у 25 форумах за кордоном, у тому числі з усними доповідями 27. Публікації результатів власних досліджень студентів (статті, тези тощо) – 25.

У вересні 2010 р. у структурі координаційної ради студентського самоврядування ХНМУ створено організацію по роботі з іноземними молодіжними науковими та освітніми установами – «Євроклуб».

В.3.: Які перспективи подальшого розвитку міжнародного співробітництва університету?

І.В.: Подальший розвиток міжнародного співробітництва буде спрямовано на пошук проектів міжнародної технічної допомоги, здобуття грантів на виконання наукових та освітніх програм, розвиток академічної мобільності студентів (часткова освіта за кордоном), адаптацію навчальних планів до потреб системи охорони здоров'я держави, активізацію кафедрального рівня розвитку міжнародної співпраці, підсилення фінансово-економічного підґрунтя щодо розвитку міжнародної діяльності, створення Асоціації випускників ХНМУ, розвиток Євроклубу.

В. Захаревич

ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЯ:

ЕФФЕКТИВНИЙ ПУТЬ ПОВЫШЕНIA КВАЛИФІКАЦІІ МЕДИЦИНСКИХ РАБОТНИКІВ

5 марта 2011 года в г. Киеве под эгидой Министерства здравоохранения Украины состоялся междисциплинарный круглый стол «Инфекции дыхательных путей в практике семейного врача, педиатра, терапевта: рациональная антимикробная терапия» с видеоконференцией в регионах Украины, объединившей 1164 участника из Киева, Харькова, Симферополя, Львова, Донецка, Днепропетровска, Запорожья и Полтавы.

Модератором Харьковской студии, собравшей 72 семейных врача, была заведующая кафедрой педиатрии №1 и неонатологии ХНМУ профессор А.С. Сенаторова. В работе видеоконференции приняли участие сотрудники кафедр пропедевтики педиатрии №1, пропедевтики педиатрии №2 и педиатрии №2 ХНМУ.

После приветствия участников круглого стола начальник Управления образования и науки МЗ Украины, чл.-кор. НАНУ Украины, профессор А.П. Волосовец проинформировал врачей о приоритетности развития первичной медико-санитарной помощи и семейной медицины, о принципах рациональной антимикробной терапии как эффективного средства предупреждения развития устойчивости возбудителей к антибиотикам и ее глобального распространения – именно этой проблеме будет посвящен Всемирный день здоровья (ВОЗ, 7 апреля 2011 года). После изложения из Киевской студии современной стратегии

применения антимикробной терапии при инфекциях верхних и нижних дыхательных путей в терапии (профессор А.Э. Багрий) и педиатрии (профессор С.П. Криволупов) среди участников круглого стола разгорелась живая четырехчасовая дискуссия.

Выступление А.С. Сенаторовой было посвящено вопросам рациональной антибиотикотерапии в педиатрии – оно базировалось как на анализе современных литературных данных, так и на результатах

собственной научной работы. Кафедра педиатрии №1 и неонатологии приняла участие в многоцентровом исследовании «Цеф-Просто» (цефлодоксим в лечении внебольничных пневмоний у детей), который прошел в Украине в 2009-2010 годах. Анна Сергеевна также подчеркнула необходимость индивидуального подхода при назначении терапии.

Участники междисциплинарного круглого стола приняли резолюцию, посвященную вопросам рационального применения антимикробных средств при лечении инфекций дыхательных путей у лиц различного возраста.

Практика видеоконференций в нашей стране приобретает все большую популярность как современный способ обсуждения актуальных проблем медицины и эффективный путь повышения квалификации медицинских работников.

В.А. Клименко, зав. кафедрой пропедевтики педиатрии № 2, доцент

НАУКОВИЙ ВІДДІЛ ПОВІДОМЛЯЄ:

З 7 по 29 квітня в Україні відбудуться такі виставки, з'їзди, конгреси, симпозиуми та науково-практичні конференції:

1. I з'їзд неонатологів України (20-21 квітня, м.Київ).
2. II з'їзд токсикологів України (20-21 квітня, м.Київ).
3. XV міжнародний медичний конгрес студентів та молодих вчених (27-29 квітня, м.Тернопіль).
4. Науково-практична конференція з міжнародною участю, присвячена Все світньому дню здоров'я 2011 (7-8 квітня, м.Київ).
5. Науково-практична конференція «Актуальні проблеми захворювань шлунково-кишкового тракту» (7-8 квітня, м.Донецьк).
6. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Троєсмо,творимо,презентуємо» (для молодих вчених та студентів) (7-8 квітня, м.Одеса).
7. Науково-практична конференція «Новітні технології в педіатричній науці, практиці та освіті, присвячена пам'яті академіка НАНУ України Б.Я.Резника» (7-8 квітня, м.Одеса).
8. Науково-практична конференція «Актуальні питання акушерства-гінекології» (7-8 квітня, м.Тернопіль).
9. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні питання невідкладної хірургії» (7-8 квітня, м.Харків).
10. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Інноваційні технології в ультразвуковій діагностичі» (8 квітня, м.Київ).
11. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Нові технології в стоматології» (для студентів) (12 квітня, м.Полтава).
12. Науково-практична конференція «Готовність медичної галузі до роботи в умовах надзвичайної ситуації. Медицина та Євро-12. Досвід, реалії, перспективи» (13 квітня, м.Львів).
13. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Сучасні питання клінічної і лабораторної імунології, алергології та імунореабілітації» (13-14 квітня, м.Київ).
14. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Новини і перспективи медичної науки» (для молодих вчених) (13-14 квітня, м.Дніпропетровськ).
15. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні проблеми клінічної та фундаментальної медицини» (для молодих вчених та студентів) (International scientific interdisciplinary conference – ISIC) (13-14 квітня, м.Харків).

16. Науково-практична конференція «Актуальні питання сімейної медицини» (14 квітня, м.Житомир).
17. Науково-практична конференція «Актуальні проблеми лікування хворих на хронічне обструктивне захворювання легенів» (14 квітня, м.Київ).
18. Науково-практична конференція «Актуальні питання дитячої кардіоревматології» (14-15 квітня, АР Крим, м.Євпаторія).
19. Науково-практична конференція «Здоров'я та довголіття. Інтеграція народної та нетрадиційної медицини в систему підготовки лікаря загальної практики. Сімейна медицина – запорука здоров'я» (14-15 квітня, м.Львів).
20. Науково-практична конференція «Роль середнього медичного персоналу в паліативній допомозі» (14-15 квітня, м.Тернопіль).
21. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Стандарти діагностики та лікування в клініці внутрішньої хвороб» (14-15 квітня, м.Вінниця).
22. Науково-практична конференція «Сучасні можливості стоматології» (для молодих вчених та студентів) (14-15 квітня, м.Луганськ).
23. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Сучасні аспекти раціонального харчування» (14-15 квітня, м.Київ).
24. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Молоді вчені в розбудові санітарно-курортної справи» (для молодих учених) (14-15 квітня, м.Одеса).
25. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Нові напрямки діагностики та лікування дітей з ендокринною патологією» (14-15 квітня, м.Тернопіль).
26. Науково-практична конференція «Хронічна серцева недостатність як мультидисциплінарна проблема: практичні аспекти» (14-15 квітня, м.Київ).
27. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Щорічні терапевтичні читання: нові технології та міждисциплінарні питання у загальнотерапевтичній практиці» (14-15 квітня, м.Харків).
28. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні проблеми діагностики та лікування захворюваннями опорно-рухового апарату» (14-15 квітня, м.Київ).
29. Науково-практична конференція «Здобутки і перспективи сучасної хірургії» (для молодих вчених) (14-15 квітня, м.Дніпропетровськ).
30. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні проблеми теоретичної, клінічної, профілактичної медицини, стоматології та фармації» (для молодих учених) (14-15 квітня, м.Донецьк).
31. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні питання сучасної діабетології» (14-15 квітня, м.Одеса).
32. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Мультидисциплінарний підхід в лікуванні психічних і поведінкових розладів» (20-21 квітня, м.Вінниця).
33. Науково-практична конференція «Актуальні питання внутрішньої медицини» (21-22 квітня, м.Чернівці).
34. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Сучасні методи діагностики і лікування психічних та соматичних розладів психогенного походження» (21-22 квітня, м.Харків).
35. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Новітні технології у діагностиці та лікуванні внутрішньої патології та кістково-м'язової системи» (21-22 квітня, м.Одеса).
36. Науково-практична конференція «Х. Кіївський курс по коронарним реваскуляризаціям» (21-22 квітня, м.Київ).
37. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Ангілогія і судинна хірургія сьогодні», присвячена пам'яті засновника судинної хірургії України професора І.І. Сухарєва (21-22 квітня, м.Київ).
38. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні напрямки нейротерапії» (27-28 квітня, АР Крим, м.Судак).
39. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні питання дитячої онкології» (28-29 квітня, м.Київ).
40. Науково-практична конференція з міжнародною участю «АЗаровські читання. Нейроофтальмологія. Патологія сітківки» (28-29 квітня, АР Крим, м.Судак).
41. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Модель медицини майбутнього» (для молодих вчених та студентів) (28-29 квітня, м.Одеса).
42. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Хірургія ХХI століття» (шості Скліфосовські читання) (28-29 квітня, м.Київ).
43. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Удосконалення етапів лабораторної діагностики» (28-29 квітня, м.Київ).
44. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Реабілітація дітей із захворюваннями і пошкодженнями хребта» (28-29 квітня, АР Крим, м.Євпаторія).

ИННОВАЦИИ

КОМПЛЕКСНЫЙ ПОДХОД В ЛЕЧЕНИИ ФЕНОМЕНА «LEARNED NON-USE» (РАЗУЧИЛСЯ ИСПОЛЬЗОВАТЬ) У ПАЦИЕНТОВ С ТРАВМАТИЧЕСКОЙ БОЛЕЗНЬЮ СПИННОГО МОЗГА*

Директор ООО «Институт клеточной биореабилитации» А.Д. Красноженок

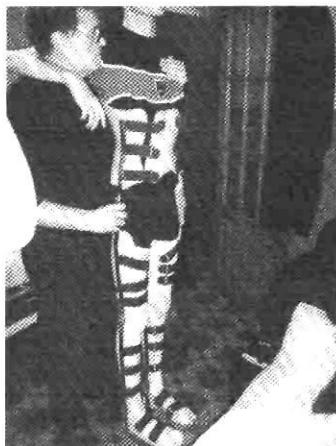
рирует от 29,4 до 50 случаев на 1 млн. жителей, при этом более чем в половине случаев страдает работоспособное население. Отсутствие адекватных методов лечения травматической болезни спинного мозга (ТБСМ) приводит к тяжелой инвалидизации (от 60 до 100%) и социальной дезадаптации пациентов, что влечет за собой огромные социальные и экономические потери. Неэффективность заключается в том, что ни операции, ни реабилитация не приводят к устранению основной причины – повреждения невральных структур спинного мозга. Действие механического фактора вызывает контузию паренхимы мозга, ее сдавливание, дисциркуляторные расстройства вследствие поражения сосудов. Апоптоз нейронов приводит к прогрессирующей потере числа активных клеток, а апоптоз глии препятствует выживанию и прорастанию оставшихся волокон, что выражается в отсутствии полноценной регенерации в спинном мозге. Ишемия является непременным компонентом травматического повреждения. Первичные структурные повреждения вызывают освобождение ранее неактивных веществ, которые приводят к вторичному повреждению структуры клеток. Такая связь между структурой и функцией лежит в основе формирования пространственной и временной цепи взаимосвязанных первичных и вторичных патологических реакций.

Наиболее важным достижением в реабилитации пациентов с ТБСМ стало осознание роли феномена «learned non-use» (разучился использовать). Подобно мышцам, которые атрофируются, если не используются, нервные цепи также могут подвергнуться атрофии. Заметительная терапия клеточными аутотрансплантатами, ранняя вертикализация с кинезотерапией в ортезах, индуцирование обратной биологической связи аппликаторами Ляпко значительно улучшают сенсорную и моторную функции ниже уровня повреждения. Разработанная нами методика комплексной биореабилитации пациентов с ТБСМ включает аутонейротрансплантацию, ортезирование аппаратами на обе нижние конечности с корсетом, терапию многоигольчатыми аппликаторами Ляпко.

Симбиоз медицины, биологии, биомеханики с акупунктурой на основе метамерности организации соматической и

люди с ограниченными возможностями – так называют тех, кто перенес тяжелую травму позвоночника. Месяцы больничной или санаторной койки сменяются годами в домашней кровати, коляске, необходимостью посторонней помощи. Объединившись в одну команду единомышленников, группа харьковских ученых разработала мобильный и простой в использовании комплекс для социальной реабилитации этой категории пациентов.

На сегодняшний день частота травм спинного мозга в-

**Пациент С. Диагноз: Последствия перелома С5-С6.
Начало кинезотерапии в ортезах**

Рефлексотерапия аппликатором Ляпко

вегетативной систем, существование афферентной иннервации, медиаторных систем позволяют достигнуть высокой эффективности биореабилитации феномена «learned non-use». Успех метода предопределен как введением специфических аутоклеточных субстанций, так и индукцией каскадных реакций ранней вертикализацией пациента с ТБСМ и применением аппликаторов Ляпко.

Аппликаторы вовлекают в себя все иерархические уровни организма, что соответствует концепции современной биореабилитационной индустрии в направлении реставрации и объединения регуляторных физиологических систем у пациентов с ТБСМ. Течение болезни сопровождается полиморфизмом – дисбалансом иммунитета с сопутствующими инфекциями мочеполовой, пищеварительной и дыхательной систем, нарушениями минерального обмена, что приводит к остеопорозу. Характерна также гиподинамия, которая влечет за собой застойные явления, дегенеративные заболевания позвоночника, суставов и т.д. Оказание эффективной помощи при ТБСМ требует только комплексного осмысливания

многоуровневого воздействия на стресс-лимитирующие системы, обменные и репаративные процессы в поврежденных тканях, что подтверждается комплексным применением аутотрансплантации стromальных клеток костного мозга, как базовой терапии феномена «минус ткань», ранней вертикализацией в аппаратах и рефлекторной стимуляцией аппликаторами Ляпко. Данная методика позволила добиться улучшения не только кожной, но и глубокой (мышечной, костной) и висцеральной чувствительности, появления активных движений в суставах ниже уровня повреждения, стабилизации мышечного корсета у пациентов с тяжелыми формами ТБСМ.

Клинические исследования и лечение пациентов проводятся на базе отделения травматологии и нейрохирургии Военно-медицинского клинического центра Северного региона (Харьков, ул. Культуры, 5).

Предлагаемый способ лечения возвращает пациентам возможность активного общения, самостоятельного передвижения, выработки «гормона счастья», в целом, дает шанс на возврат к нормальной жизни, психологической стабильности и вере в себя.

Более подробно с описанным методом лечения можно ознакомиться на сайте www.travmanet.ru

**А.Д. Красноженок, Н.Г. Ляпко, С.В. Винограденко,
Институт клеточной биореабилитации, МПК ЛЯПКО, Харьков**

*За содержание рекламного материала ответственность несет рекламодатель

ПРОФКОМ ІНФОРМУЄ!

22 лютого 2011 року відбулися чергові збори профгрупогів кафедр і підрозділів університету. Учасників зборів привітав голова ППО ХНМУ Леонід Павлович Ющенко. Члени профкому висвітлили різні напрямки своєї роботи. З інформацією про сучасні нормативні документи, правила і стан роботи з охорони праці на підприємстві виступив Олександр Володимирович М'якіна. Про стан проведення і участь працівників університету в оздоровчо-спортивній спартакіаді розповіла Світлана Василівна Лапко. Крім того, були порушені такі питання: правила обчислювання та використання профспілкових внесків – інформація Тамари Герасимівни Нікітіної; про чергову інвентаризацію (звірку) облікових карток із заявами співробітників – членів профспілки – інформація Тетяни Володимирівни Олійник; з питань проведення культурно-масових заходів (путівок вихідного дня тощо) – інформація Аліси Михайлівни Стрюкової і Наталії Дмитрівни Гасової.

До уваги профгрупогів кафедр і підрозділів університету: «Графік проведення інвентаризації (звірки) облікових карток із заявами працівників університету» розміщено на Web-сайті університету, в розділі «Новини».

—ГРАМОТА—

За вагомий особистий внесок у розвиток охорони здоров'я та високий професіоналізм Почесною грамотою Міністерства охорони здоров'я України нагороджено професора кафедри педіатрії №1 та неонатології **Валентину Семенівну Приходько**, зав. кафедри педіатрії №1 та неонатології професора **Ганну Сергіївну Сенаторову**, доцента кафедри дитячих інфекційних хвороб **Тетяну Сергіївну Копійченко**.

—ДИПЛОМ—

Дипломом Академії медичних наук України, асоціації медичних вищих навчальних закладів України нагороджено студента ХНМУ **Марію Костінку** як лауреата премії за значні успіхи в науковій діяльності.

Дипломом Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту й Федерації легкої атлетики України нагороджено: за I місце у чемпіонаті України з легкої атлетики серед юніорів зі штовханням ядра (результат 15.07) **Вікторіо Корж**, за II місце у чемпіонаті України з легкої атлетики зі стрибків у висоту (результат 1.89) **Елизавету Гладкову**.

Дипломом Міністерства спорту та туризму Республіки Білорусь нагороджено **Вікторіо Корж** за II місце у відкритій першості Білорусі з легкої атлетики серед юніорів зі штовханням ядра (результат 14.07).

ЗУСТРІЧ ІЗ ДЕКАНОМ

ЦІКАВО ТА КОРИСНО

24 лютого 2011 року кафедру інфекційних хвороб відвідав декан IV медичного факультету професор В.В.Мінухін. Метою його візиту були зустріч із трудовим колективом кафедри, перевірка ведення викладачами навчально-методичної документації та якості викладання предмету «інфекційні хвороби» студентам V курсу.

Під час перебування на кафедрі Валерій Володимирович разом зі студентами V курсу IV медичного факультету, шефами яких є співробітники кафедри інфекційних хвороб, заслухав лекцію завідувача професора В.М.Козька «Менінгіальний синдром»

та взяв участь в її обговоренні. Враховуючи його слухні зауваження та побажання щодо структури, форми та змісту лекції були уважно вислухані та прийняті з вдачністю співробітниками кафедри. Поспілкуватися з деканом під час перерви та після лекції мали нагоду й студенти. Свідченням позитивного сприйняття та високої оцінки матеріалу лекції стало її стовідсоткове відівдання студентами та їх позитивні відгуки. Серед побажань студентів, висловлених декану, прозвучала думка про доцільність побудови розкладу заняття таким чином, щоб лекції «випереджали» практичні заняття, що має сприяти підвищенню якості засвоєння предмету «інфекційні хвороби».

В.Г. Ткаченко, асистент кафедри інфекційних хвороб,
Г.І. Граділь, доцент кафедри інфекційних хвороб

ЗДОРОВ'Я ЖІНКИ

МАМОГРАФІЧНИЙ СКРИНІНГ НА РАК ГРУДЕЙ

Рак грудей – найчастіше онкологічне захворювання жінок у світі, несвоєчасна діагностика якого пов'язана з високим ризиком довгочасної втрати працевздатності, зумовленої необхідністю тривалого (і водночас високовартісного) лікування, а можливо, повної інвалідизації чи навіть смерті. Зважаючи на медичну й соціальну значущість необхідності якомога ранішого виявлення цього онкологічного захворювання, що дає майже стовідсоткову гарантію успішного видужання, ще декілька десятиліть тому для діагностики пухлин цієї локалізації було сконструйовано спеціальний рентгенодіагностичний апарат – мамограф, а метод дослідження був названий мамографією. Багатоцентровими дослідженнями в лікувальних закладах Європи й Північної Америки доведена беззаперечно висока ефективність мамографії у виявленні раку грудей на ранній стадії, коли пухлина має розмір декілька міліметрів у діаметрі. Одначасно показано також надзвичайно низький рівень ризику виникнення радіоіндукованої пухлини від опромінення іонізуючою радіацією в дозі, яку отримує грудь на залоза під час мамографії. Цю дозу опромінення кількісно можна порівняти з тією дозою, яку отримує пасажир літака протягом подорожі з Борисполя до Нью-Йорку від природного радіаційного фону.

У багатьох країнах світу введені державні (і небюджетні) програми мамографічного скринінгу раку грудної залози за допомогою мамографії. Аналіз результатів таких програм підтверджив, що найліпше відношення користь/вартість такого скринінгу досягається, коли мамографію жінкам до 40 років виконують 1 раз на 2 роки, а надалі – щорічно.

У період між мамографічними обстеженнями кожна жінка має проводити самообстеження грудей, докладний опис техніки якого можна знайти в кожній жіночій консультації або в інтернеті. При виявленні під час такого самообстеження будь-яких змін у грудях необхідно обов'язково звернутися до мамографічного центру для уточнення характеру ознак, які викликали занепокоєння.

У 2002 році за ініціативи ректора Харківського державного медичного університету (на той час – професора А.Я. Циганенка) для кафедри радіології і онкології було придбано сучасний мамограф, змонтований на клінічній базі цих кафедр в інституті медичної радіології ім. С.П. Григор'єва НАМН України. Цей мамограф використовують не тільки для навчальної і наукової роботи кафедр, а й для проведення скринінгової програми серед жінок – працівників ХНМУ, яка фінансується з бюджету університету. Тільки цього року за рішенням ректора університету професора В.М. Лісового на цю програму (придбання рентгенівської мамографічної пілівки і реактивів для її обробки) було виділено суму в 30 000 грн.

Зраза вісі підстави за підсумками досвіду роботи університетського мамографічного центру сказати, що він виправдав своє призначення, сприявши поверненню не тільки здоров'я чи життя, а й жіночі краси не одній жінці нашого університету.

Тож, шановні наші, без сумнівів завітайте до мамографічного центру (вул. Пушкінська, 82, ст. м. «Пушкінська»). На Вас тут чекають досвідчені, висококваліфіковані та привітні спеціалісти.

М.І. Пилипенко, завідувач кафедри радіології,
чл.-кор. НАМН України, професор

ВІКЛАДАЧ ОЧИМА СТУДЕНТІВ

ПАРТНЕР І РАДНИК

Доцент кафедри хірургії №3 ХНМУ, кандидат медичних наук **Ігор Андрійович Дехтярюк** протягом багатьох років присвячує себе вихованню й навчанню майбутніх лікарів та наукової діяльності.

Кожного дня Ігор Андрійович розглядає питання ургентної та планової хірургії, заради порятунку й покращання якості життя пацієнтів. Він удосконалює і примножує свої знання, передає їх не одному поколінню студентів і повною мірою несе відповіальність за їх подальшу долю та рівень професіоналізму, розвиває в них уміння мислити. Ігор Андрійович вимогливий, але з ним просто й легко, тому що він молодий душою і добре нас розуміє. Проте, незважаючи на бажання бути партнером та радником, установлює чіткі межі між викладачем і студентами. На його лекціях ми дізналися багато цікавого. Він на все має власну думку й зацікавлений у тому, щоб ми навчалися та здобули гідний рівень знань. Ніколи не відмовляє в допомозі чи пораді, завжди вислухає та поділиться своїм багаторічним досвідом. Процес викладання для нього полягає не тільки в розкритті прописних істин, але й в підтвердженні актуальності цих питань у практичній медицині, на його заняттях час минає непомітно.

Протягом численних років праці на кафедрі Ігор Андрійович надрукував багато методичних посібників та наукових робіт, які допомагають нам у навчанні. Кожен день цієї людини наповнений глибоким змістом та бажанням бути корисним для студентства.

Завдяки своєму практичному й викладацькому досвіду Ігор Андрійович завжди скерував нас на шлях справжніх лікарів. Ми широ сподіваємося, що наступні покоління лікарів, виховані прикладом Ігоря Андрійовича Дехтярюка, будуть відповідальними, чесними та гідними цієї благородної професії.

Студенти VI курсу 16 та 36 груп медичного факультету

БЛАГОТВОРІТЕЛЬНОСТЬ

Іскусство, яке лечить

Занавес. На сцену поднімається священник і возносить молитву о здравии. Действие происходит в московской детской больнице, куда мальчик-сирота поступает со смертельным заболеванием. В зале тишина, аплодисментов нет. Да и восторгаться, собственно, нечем. Больные дети исполняют свои же роли, они играют самих себя... Пожалуйста, живи! Под таким девизом 2 марта в ДК «Строителей» прошел благотворительный спектакль-проповедь театра «ТИМУР», организованный в поддержку детей-сирот с тяжелыми заболеваниями под патронатом Харьковской областной государственной администрации.

Эта невыдуманная история о служении священника и группе волонтеров в детской республиканской клинической больнице в Москве, где ежедневно от рака умирают беспомощные дети, не вписывается в рамки классического спектакля. Во время представления актерам не аплодируют, а после закрытия занавеса зрители еще долго со слезами на глазах стоят в оцепенении, сидя на свою беспомощность. Но мы можем помочь – если не исцелить ребенка, то хотя бы попытаться вернуть ему веру в жизнь: посмотреть в глаза, поговорить о жизни, взять на руки, показать, что он не одинок.

Актеры театра, помимо волонтерской помощи, своими благотворительными акциями оказывают и материальную поддержку – в гематологическое отделение 16-й больницы дети-актеры передали уже более 35 тыс. гривен.

Такое искусство лечит нас от бездущия, а онкобольных детей спасает от одиночества.

Анна Омельченко, председатель студенческого самоуправления // мед. ф-та,
Координационный совет студенческого самоуправления,
Первичная организация профсоюза студентов ХНМУ

БІБЛІОТЕКА ХНМУ

ВІДКРИТО АБОНЕМЕНТ З ЧИТАЛЬНИМ ЗАЛОМ ДЛЯ АНГЛОМОВНИХ СТУДЕНТІВ

1 лютого 2011 року в науковій бібліотеці (корпус Б) розпочав роботу окремий абонемент із читальним залом для студентів, які навчаються англійською мовою. Тут зібрана вся література для англомовного процесу навчання: підручники, навчальні посібники, атласи та методичні вказівки. На навчальному абонементі студенти можуть записатися до бібліотеки, отримати читацький віктор, підручники, а також консультації бібліотекарів щодо наявності англомовної літератури. Для самостійної роботи в читальному залі студенти можуть отримати навчальну літературу світових зарубіжних видавництв, а також підручники, кількість яких обмежена.

За місяць існування окремого абонементу в бібліотеку записалося багато студентів першого й другого курсів. Кількість відвідувань читального залу збільшилася в 3 рази, що є результатом своєчасного й правильного рішення

щодо виділення окремого абонементу з читальним залом для

студентів, які навчаються англійською мовою.

Усіх студентів,

які ще не завітали до

бібліотеки, запрошуємо

зробити це й от-

римати підручники,

що є в наявності

Колектив бібліотеки чекає на вас та завжди готовий вам допомогти.

Т.О. Хіцун, завідувач відділу літератури іноземними мовами

ЗАХИСНИКАМ ВІТЧИЗНИ

Вшановуючи пам'ять геройческих постатей Харківщини

Напередодні Дня захисника Вітчизни та Дня виводу радянських військ з Афганістану на факультетах відбулися тематичні уроки, присвячені історичному минулому нашої країни, зустрічі з ветеранами Великої Вітчизняної

війни та воїнами-інтерна-

ціоністами. Студенти відвідали музей історії ХНМУ, поклали квіти

до пам'ятників героїв війни.

Слово «лікар» в українській мові чоловічого роду, але в історії воєнно не має статі, бо скільки ж зустрічаємо випадків, коли як жінки, так і чоловіки несли важку нюшу порятунку сотень поранених та скалечених у тяжкі воєнні часи.

23 лютого 2011 року в урочистий День захисника Вітчизни двері музею Харківського національного медичного університету були відкриті для кожного, хто хотів згадати й вшанувати пам'ять геройческих постатей Харківщини, які зробили свій внесок у хід жахливих воєн – II Світової та в Афганістані.

Хранитель фонду музею Олена Володимирівна Семененко та Олександрія Сергіївна Овчинникова люб'язно погодилися провести екскурсію для студентів II та IV медичних факультетів. Розповідали про те, як харків'яни, випускники Харківського національного медичного університету не один раз демонстрували неабияку мужність, витримку та героїзм на теренах війни як у лікарському складі, так і в ролі військових. Серед них полковник М.В. Троценко, доцент кафедри госпітальної хірургії В.І. Щербаков, В.П. Трубников, Б.Я. Задорожний, К.Г. Москаленко.

Радіс відвага та досягнення наших земляків. Нам демонстрували безліч фотографій, вирізок статей із тогочасних газет, декілька листів матеріям.

Велична гордість та нестримний жаль переповнювали студентів.

Наприкінці екскурсоводи привітали чоловічу половину екскурсантів, побажали, аби ми ніколи не застали війни на рідній землі, і запрошували до нових зустрічей.

Відчynні студенти винесли ще одну мораль, що жодні цілі не варти таких людських та матеріальних втрат, які понесла Україна під час війни, що навіть у воєнний час людина не має забувати про людяність, а лікар – про свій святий обов'язок.

Дякуємо Вам, тогочасні та нинішні захисники Вітчизни за наше безхмарне та безпечне життя!

Анна Степаненко, II мед. ф-т, III курс, 19 гр.

НА ВАШИ ВОПРОСЫ ОТВЕЧАЕТ ПСИХОЛОГ

«Многие студенты, которым необходима консультация психолога, не обращаются за помощью, полагая, что могут сами разобраться в себе. В чем состоит смысл собеседования с психологом?»

Я полагаю, вопрос о том, в каких случаях стоит обращаться к психологу и в чем состоит непосредственно психологическая помощь.

В кабинет психолога крайне редко приходят из любопытства. Зачастую человек обращается за психологической помощью, когда чувствует, что не может сам справиться с определенной проблемой. Негативное переживание, тревога, подавленность следуют за ним по пятам изо дня в день, жизнь утрачивает радость, все силы уходят на борьбу с негативом.

Хорошо, когда рядом есть люди, способные поддержать. А если нет? И потом, навязывание своих проблем близким и друзьям хотя и является нашей ментальной особенностью, порою даже частью отношений, но советы, основанные на чужом опыте, далеко не всегда подходят именно нам. Психолог не даст вам готовый алгоритм действий или точный рецепт счастья, но он станет проводником в ваш собственный внутренний мир и поможет лучше разобраться в себе. Тогда правильные ответы и решения выплынут сами из вашего сознания, ведь ключики от наших проблем уже есть в нас самих, но иногда нужен тот, кто сможет нам помочь подобрать нужный.

Моменты утраты близкого человека, боль после разрыва отношений, сильный стресс и другие подобные состояния пережить в одиночку бывает очень трудно. Роль психолога состоит в том, чтобы помочь человеку принять ситуацию, найти резервы его души, чтобы справиться с трудностями, начать жить в новых условиях.

Несколько слов хочется сказать о своей работе со студентами-медиками. Несмотря на то, что они как никто понимают разницу между психологом и психиатром, все равно определенные ассоциации часто становятся барьером для того, чтобы обратиться за психологической помощью. Существует также неправильное представление о том, что внимания заслуживают только соматические проблемы, а эмоциональные, душевные не столь и важны. Получается постоянное откладывание острой проблемы на завтра. Вот недавний пример: «Я сейчас на пятом курсе. Учебу тянула все годы еле-еле, профессия не нравится, я в отчаянии, может поменять вуз? Жаль, что не пришла к вам на первом или втором курсе».

Студенты часто приходят с проблемами, связанными с учебой: просят подобрать для них рекомендации по развитию памяти, повышению концентрации внимания, преодолению экзаменационного стресса. Многих волнует, как поступить, если возник конфликт с преподавателем или группой.

Иногда бывает и так, что ребята из группы обращаются к психологу, когда видят, что их одногруппнику нужна помощь: наркозависимость, анорексия, сильный стресс, необычное поведение. В этом случае мы вместе решаем, как убедить их друга все-таки обратиться к специалисту, или же ищем способ опосредованной помощи.

Прием у психолога занимает около часа. Количество посещений зависит от того, как быстро достигнут желаемый результат, а какой именно – обговаривается на первых встречах. Все, что нужно для того, чтобы обратиться к психологу – это сознательное желание и готовность что-либо менять в себе.

Напоминаю, что прием психолога ХНМУ проводится в ПН-ЧТ с 10-17, по предварительной записи по тел.: 786-67-25, 707-72-19, 092-786-67-25

Если же вам нужна экстренная психологическая помощь, вы можете обратиться по телефону доверия.

Телефон доверия «Нить Ариадны» (Общественная организация «Психокультура» и Управления образования Киевского районного г. Харькове совета):

755-90-88, 700-39-52, 063-400-3-300

Интересное на тему психологического консультирования:

Карл Роджерс «О становлении личности».

Психотерапия глазами психотерапевта»

Ирвин Ялом «Мамочка и смысл жизни»

Сериал HBO «In treatment», 2008.

Е.В. Дмитриенко, психолог учебно-научного центра ХНМУ

ЭТО ИНТЕРЕСНО**ВЕЧНЫЕ СИМВОЛЫ**

Символ (от греч. simbolon) – условный, широко известный и используемый в опознавательных целях знак. Символы призваны вызывать определенные ассоциации, они издревле служили отличительными знаками государственных, общественных, религиозных структур, профессиональных цехов. Каково же происхождение чаши со змеей – наиболее известной медицинской эмблемы?

Изображение чаши со змеей в течение многих веков символизировало труд представителей самой гуманной профессии в мире. История возникновения медицины уходит в тысячелетнюю историю древних цивилизаций Востока, Египта и Греции, Нового света. Первые изображения чаши и змеи в контексте врачевания относятся к 800-600 гг. до н. э.: змея обвивает тело Изиды – покровительницы врачевания в Древнем Египте. Позже змея как символ здоровья и мудрости встречается в изображениях Эскулапа – греческого бога врачевания и Афины – богини-целительницы. Эскулап (Асклепий) всегда изображался со змеей (змея обвивала его посох), ведь именно благодаря помощи этого обитателя животного мира, согласно мифу, он стал сначала просто великим врачом, а потом – врачом-богом, покровителем медицины.

Показательно, что в античном мире эмблемой медицины была не ядовитая змея, а безобидный, хорошо лазающий, водоглавляющий уж, который на латыни называется *cobuber flavescentes aesculapii* «Асклепиев уж».

Изображения амфоры или чаши, обвитой змеей, появились намного позже. Интересно, что вначале змею и чашу изображали раздельно. Так, дочь римского бога медицины Асклепия – богиня здоровья Гигия, от имени которой происходит название раздела медицины «гигиена», изображалась со змеей в одной руке и с чашей в другой. Впервые объединение символов произошло в XVI в., когда чашу со змеей стали изображать вместе. Эта идея принадлежала знаменитому врачу Парацельсу.

В Российской Империи чаша со змеей под названием «Гиппократова чаша» стала основным медицинским символом в XVIII веке, хотя никаких официальных государственных документов, подтверждающих это, не обнаружено. Как отличие врачебной службы в армии чаша со змеей (двумя змеями) была введена еще при Петре I. В привычном виде эмблема медицины – змея, обвивающая ножку чаши и склонившая надней голову, была посеместно принята только в XX в., а как символ военной медицины утверждена в России Реввоенсоветом в 1924 году. Этот знак сохраняется на территории стран бывшего СССР до сих пор в качестве неофициальной эмблемы медицинских учреждений разного рода.

Истинное значение этой эмблемы остается до сих пор спорным, наиболее часто происхождение чаши со змеей как медицинского символа связывают с историей ядов и противоядий. Лекарства часто имели сложный состав и включали в себя змеиный яд, который сохранялся в специальных чашах. О действии змеиного яда писали многие врачи и философы Древней Греции и Рима. Изучением ядов животного происхождения, в том числе змеиного, занимался Аристотель.

Возможно, чаша со змеей олицетворяет собой лечебные свойства змеиного яда, широко использовавшегося в медицине, и означает сосуд, где он хранился. Змея же символизирует мудрость, знание, бессмертие и вообще все добрые начала. А так как одними из первых учених на Земле были медики, то изображение змеи рядом с ними вполне объяснимо.

Возможно, не стоит однозначно трактовать столь многозначный по своей сути художественный образ. Ф.Р. Бородулин – один из первых советских историков медицины, обратившийся к анализу содержания символа чаши, обвитой змеей, как медицинской эмблемы, писал: «Мы склонны рассматривать эту эмблему как напоминание врачу о необходимости быть мудрым, а мудрость черпать из чаши познания природы».

Важным является правильное изображение символа. Нередко эмблему «чаша со змеей» художники изображают произвольно, не учитывая исторически сложившейся традиции. Они изображают змею и слева, и справа от чаши, что возможно лишь в том случае, если эмблема располагается в центре какого-либо предмета (титульного листа, вывески, печати и т.п.). Если же эмблема расположена на краю предмета, змея должна быть обращена головой в центр поля предмета: на эмблеме, помещенной слева, головка змеи должна быть обращена вправо и наоборот.

Символы сопровождают человека на протяжении веков и тысячи лет. За их простыми очертаниями можно увидеть многое. Главное, не забывать о стремительном потоке дней, останавливаться и смотреть в глаза истории...

Наталья Завгородняя, врач-интер

УЧЕНЫЕ ХНМУ

ТАЛАНТЛИВЫЙ ЭПИДЕМИОЛОГ

Афанасий Карпович Грицай родился 21 февраля (6 марта) 1901 г. в с. Бобрик Роменского района Полтавской области в крестьянской семье. Учился в Роменской гимназии для взрослых. В 1921 г. по направлению комбебда (комитет бедных крестьян) он поступил в Харьковскую медицинскую академию (с 1921 г. Харьковский медицинский институт) на санитарно-гигиенический факультет, который окончил в 1926 г.

Будучи студентом третьего курса, во время эпидемии малярии в Украине (1924 г.) под руководством проф. В.Я. Рубашкина окончил курсы по подготовке медицинских работников для борьбы с эпидемией. В 1926 г. А.К. Грицай как перспективный молодой эпидемиолог занял должность энтомолога Харьковской малярийной станции, обучаясь на последнем курсе института. Он последовательно прошел путь от энтомолога, эпидемиолога-маляриолога до заведующего малярийной станцией.

Все это время Афанасий Карпович не оставлял и научную работу. С 1926 по 1930 гг. он учился в аспирантуре на кафедре бактериологии и эпидемиологии Укрнауки (Наркомат охраны здоровья) под руководством проф. С. Златогорова и М. Соловьева. По окончании аспирантуры и защиты аспирантской работы постановлением кафедры и Укрнауки Грицаю было присвоено звание самостоятельного научного работника.

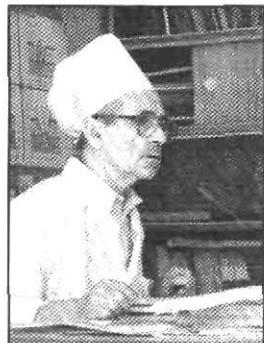
А.К. Грицай занимался исследованиями рек и водоемов Харьковского региона в целях дальнейшей организации противомалярийной борьбы, рассматривал вопросы эпидемиологии

■ СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТІ ВІКТОРА МИХАЙЛОВИЧА ЗИБІНА ■

26 лютого 2011 року пішов з життя Віктор Михайлович Зибин. Особистість легендарна й одіозна, безсумнівний авторитет для всіх колег, студентів, хворих і тих, кому пощастило зустріти його на своєму життєвому шляху.

Віктор Михайлович народився у Харкові в 1940 році. У 1957 р. він з відзнакою закінчив середню школу й вступив до Харківського медичного інституту, де в 1963 році закінчив з відзнакою педіатричний факультет. Однак долею йому було визначено стати Хірургом. Перші роки його лікарської хірургічної діяльності пройшли в районній лікарні міста Рубіжне, Донецької області.

У 1966 році Віктор Михайлович вступив до клінічної ординатури на кафедру загальної хірургії Харківського медичного інституту, з цією кафедрою надалі він пов'язав свій хірургічний і науковий шлях. По закінченню клінічної ординатури в 1968 році В.М. Зибин був прийнятий на посаду асистента кафедри загальної хірургії Харківського медичного інституту, де займався проблемами абдомінальної хірургії. У 1974 році він захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук на тему: «Амінокислотний обмін при хірургічному

лікуванні виразкової хвороби й рака шлунка». У 1980 році Віктору Михайловичу Зибіну присвоєне вчене звання доцента кафедри загальної хірургії. На цій посаді він працював до останнього дня свого життя, займаючись лікувальною, науковою й педагогічною роботою на базах різних клінічних лікарень Харкова. Він стояв біля джерел розвитку ургентної хірургічної допомоги в Харкові. Близький хірург, що володів величезним арсеналом різноманітних хірургічних втручань, він урятував безліч людських життів.

Більше 40 років доцент В.М. Зибин зміг прищепити своїм учням, які працюють як у Харкові, так і в багатьох інших містах України й за її межами, любов до хірургії й науки так, що вони завжди з величезною теплотою й подякою будуть згадувати його наставлення: «Отнеситесь к больному так, как вы хотели бы, чтоб отнеслись к вашим родителям».

Пам'ять про Віктора Михайловича буде жити в серцях тисяч його учнів, друзів, хворих і колег.

А.К. Грицай

Производство инъекций хинина

и профилактики маляриї в г. Харкове. В 1934 г. прошел по конкурсу на должность ассистента на кафедру эпидемиологии Харьковского медицинского института. В 1938 г. Афанасий Карпович защитил кандидатскую диссертацию, с этого же года на него были возложены обязанности руководителя эпидемиологического отдела в Украинском протозойном институте. В 1940 г. был утвержден в звании доцента на кафедре эпидемиологии.

В медицинских кругах он имел статус высококвалифицированного специалиста в области маляриологии, с мнением которого считались. Он неоднократно принимал участие в различных заседаниях, конференциях и совещаниях, посвященных вопросам эпидемиологии. В это время в различных медицинских изданиях он уже издал более 36 научных работ.

26 июня 1941 г. Афанасий Карпович Грицай был уволен из медицинского института в связи с мобилизацией в ряды Красной Армии и зачислен командиром санэпидотряда 40-й Армии Воронежского фронта, потом – 1-го Украинского. Был награжден медалью «За боевые заслуги». В феврале 1943 г. возглавляя группу из 5 человек, которые были направлены в Харьков со спецзаданием. На подступах к Харькову машина, в которой находился Афанасий Карпович, попала на мину. Он был тяжело ранен и умер в госпитале г. Харькова на рассвете 18 февраля 1943 г.

Е.В. Семененко, хранитель фондов музея истории ХНМУ

СЛОВНИК
МАЛОЗНАЧАЮЩИХ
СЛІВ І ТЕРМІНОВ

Рубрику веде проф.
В.О. Коробчанський

Антропофобія (антроп... + ...фобія) – нав'язливий страх перед людьми, особливо незнайомими.

Апатія (від грец. apatheia – нечутливість) – розлад емоційно-вольової сфери особистості. Пасивний хворобливий стан, пов'язаний з одночасним зниженням тонусу підкірки та підвищеннем збудливості кори. А. виражається у відчутті невдоволеності та визначається як тяжкий стан. Часто поєднується з абулією (див. Абулія).

Апломб (від франц. aplomb – рівновага, вертикаль) – показання самовпевненості у поведінці, розмові.

Аполлексія (від грец. apoplesso – врахаю, приголомшує) – важкий хворобливий стан, що настає внаслідок крововиливу в будь-який орган (див. Інсульт).

Апорія (від грец. aporia – непроходність, безвихід) – суперечність у міркуванні, яка здається непереборною.

Апперцепція (від лат. ad – до + ...перцепція) – залежність сприйняття від попереднього досвіду, психічної діяльності людини та її індивідуальних особливостей. Полягає у включені нових об'єктів до наявної в людини системи уявлень.

ЛИТЕРАТУРНОЕ НАСЛЕДИЕ

МАРТ

Теплый ветер вихревой,
Непутевый, вестовой,
Про весну смутяният, шалый,
Топит, топчет снег отталый,
Куролесит, колесит,
Запевалой голосит...
Кто-то с полночи нагреб
На проталину сугроб,
Над землею разомлевой
Пронесясь зимою белой.
Старый снег на убыль щел,
Внук за дедушкой пришел.
Солнце весело печет,
С крыш завеянных течет.
С вешней песней ветер пляшет,
Черными ветвями машет,
Понагнал издалека
Золотые облака.

Вячеслав Иванов

Размякло, и раскисло, и размошло:
От сырости так тяжело вздохнуть.
Мы в тротуары смотримся, как в стекла,
Мы смотрим в небо – в небе дождь и муть...

Не чудно ли? В затоптанном и низком
Свой горний лик мы нынче обрели,
А там, на небе, близком, слишком близком,
Все только то, что есть и у земли.

Владислав Ходасевич

ЮМОР

– Ваш пульс, больной, бьется очень медленно...

– А вы разве торопитесь?..

– Здравствуйте, бесплатный доктор!
– Здравствуйте, безнадежный больной!

– Доктор, у меня болит вот здесь, здесь и здесь!
– А здесь?
– Тут нет!

– Сестра, Иванову молотком сюда – каждые два часа!

– Доктор, как он?
– Пуля – дура. Ни один жизненно важный орган не задет.

– Слава богу!
– Но вот штык – молодец, молодец.

Врач слушает легкие больного и приговаривает:

– Хорошо... Хорошо... Очень хорошо...

– А что же хорошего?
– Хорошо, что у меня такого нет!

Разговаривают два психиатра. Один из них говорит:

– Я сейчас занимаюсь исключительно интересным случаем раздвоения личности.

– И чем же этот случай так интересен, коллега?

– Дело в том, что мне удалось каждого из них уговорить платить за лечение.

УЛЫБНИТЕСЬ!

ПОДВИД

Царство: животные

Тип: хордовые

Класс: млекопитающие

Отряд: приматы

Семейство: гоминиды

Род: люди

Вид: человек разумный

Подвид: студент

Студенты (от лат. studens – усердно работающий, занимающийся, устар.) – социальные организмы, распространенные повсеместно. Необходимым условием для существования являются учебные заведения III-IV уровня аккредитации. Средняя продолжительность жизни – 3 года (II ур. аккр.), 5-6 лет (III-IV ур. аккр.). Из употребляемой пищи можно выделить хлебобулочные изделия, также питаются кулинарными изысканиями учебных столовых. Большинство живет в общежитиях, представляющих собой симбиотическую экосистему тараканов, мышей и студентов. Живут мелкими стаями – по 2-3 человека, при увеличении численности популяции – по 3-4 человека. Активны в основном в дневное время, однако отдельные представители ведут преимущественно ночной образ жизни. Естественными врагами студентов являются недружелюбные преподаватели, а также комендант общежитий. В случае опасности студент ищет помощи в деканате, пытается прибегать к благотворительным пожертвованиям и даже продовольственных пайков. В популяции свирепствуют такие эпизоотии, как лень, воспаление хитрости и гиперсomnia. Жизненный цикл заканчивают переходом в более высоко социально организованные формы. В целом миролюбивы, не агрессивны, легко приспособливаются к изменяющимся условиям окружающей среды.

Диаб Мелли, студкор

ИСТОРИЯ ИЗ ЖИЗНИ

ПЕРВОАПРЕЛЬСКАЯ ШУТКА

Мы с Сашей решили пожениться. Встречались меньше года. Нам хотелось уже уединиться, иметь свое семейное гнездышко. Подали заявление. Для приготовлений было целых три месяца. Сообщила друзьям, пригласила их. Они были рады за нас. Я почему-то в этот день побежала по магазинам за свадебным платьем. В первом же магазине пришла сمسка. «Извини, мы с Денисом не сможем прийти, у нас билеты в Египет». Ну, Египет и любимый – это, конечно, лучше, чем свадьба подруги. Отписалась Оле, мол, все нормально, спасибо, что предупредили. Через час пришла следующая смыска. И Натали не придет, она разводится, ей не до свадеб. Ну, ладно. Развод – не приятная вещь. Тем более, она любит своего мужа, а он.... Наверное, нашел другую. Позвонила ей, посочувствовала. Потом Лиза, Аня, Андрей.... У всех были серьезные проблемы. Я стала чувствовать себя скверно, у всех проблемы, а мы тут свадьбу, венчанье затеяли. Египет, развод, командировки, трудных детей не на кого оставить.... В третьем магазине я поняла, что куплю здесь хоть какое-нибудь платье и поеду домой. Не стала брать короткое, взяла длинное белое платье, скромно вышитое бисером.

Вечером сообщила Саше о случившемся, я ревела, он успокаивал, просил понять их. А я поняла, поняла!!! Только никто не понял, что мне было очень обидно. Это стече-ние обстоятельств так не вовремя!

Мы просидели почти до рассвета в обнимку, разговаривали. Я еще раз поняла, что Саша – мой мужчина, тот, который поймет и поддержит. Утром, заваривая кофе, я уже не переживала. Сашка предложил расписаться без гостей и не ждать целых три месяца. В этот же день мы пошли в ЗАГС, переписали заявление задним числом (благо, Сашина крестная там работает) и нас сегодня же 2 апреля расписали. Я была в свадебном платье, Саша прихватил его перед уходом. Потом он повез меня на экскурсию «История нашего знакомства», как он выразился. Мы проехали по всем местам, где встречались, вспоминали. После экскурсии я переоделась дома, и мы поехали в ресторан...

Я как законная супруга переезжаю к Сашке. Собрали мои вещи. Ждем машину. Я в инете проверяю почту и... все мои... «друзья» поздравили с вчерашним праздником – 1 апреля. Это было шоком для меня, я плакала. Сашка снова меня успокаивал. Я не могла понять, где же предел шутки. Шутку друзей я не оценила. Разослала всем ответ: «И вас всех с первым апреля. Мы с Сашкой расписались сегодня». Я не знаю, как теперь с ними общаться. Сашка сказал, что мы с ними в расчете. Друзей терять нельзя, да, они такие, какие есть.

...Сегодня год, как мы с Санечкой вместе. У нас скоро будет маленький. С друзьями яобщаюсь как и прежде. Но они – иначе. Для них я стала другой после тайного бракосочетания. Обижены. Мне все равно. Я не планировала этой шутки. Не все может стать шуткой.

Марина Орлова

■ ТВОРЧИЙ ВЕЧІР ■

СВЯТО ВЕСНИ

Напередодні Міжнародного жіночого свята 8 Березня справжнім подарунком для прекрасної половини Харківського національного медичного університету став концерт співака та композитора Миколи Рябухи.

В.М. Лісовий вітає жінок зі святом

Святковий вечір, що відбувся 28 лютого, відкрив ректор чл.-кор. НАМН України, проф. В.М. Лісовий: «8 Марта – це перший весенний праздник. Після затяжного зимнього сна мир рождається заново. Но радість от первых цветов, звона капели, пения птиц была бы безвозвратно утеряна, если бы не было вас, наши дорогие женщины! Пусть торжество весны, озаряя все вокруг ярким солнечным светом, подарит вам роскошный букет яких чувств: нежности, радости, восторга и восхищения».

Микола Рябуха

На сцені актового залу університету на честь свята пролунали пісні з репертуару Мусліма Магомаєва та авторські композиції Миколи Рябухи. До привітань виконавця приєдналися й учасники Молодіжного центру ХНМУ: танцювальний ансамбль «Art-dance» та вокалістка Елізавета Думчева.

Прихильниці співака

Ліричні мелодії у виконанні молодого співака та автора пісень подарували присутнім весняний настрій, відчуття радості та багато вражень.

■ МІС УНІВЕРСИТЕТ – 2011 ■

КРАСА ВРЯТУЄ СВІТ!

10 березня в університеті стало днем краси та чарівності, адже саме в цей день відбувся довгоочікуваний конкурс краси «Міс медичного університету – 2011», проведений у стилі врученні премій Оскар «Медicina слізом не вірить» та присвячений Міжнародному жіночому дню 8 Березня.

12 найпрекрасніших та найвідчайдушніших красунь змагалися за звання, що надає можливість представляти університет у подальших конкурсах.

Під час конкурсу учасницям необхідно було пройти 4 етапи. Перший – «Візитка» – складався з дефіле конкурсанток у медичних халатах власного дизайну, короткої інформації про учасницю та підготовлених заздалегідь фотослайдів. Кожна красуня змогла яскраво представити себе, проявити неповторність у фотосесії та при виборі медичного костюму. Другий етап – «Вниманіе, мотор!» – це творчий номер, в якому конкурсантки продемонстрували свої таланти: спів під мілозвучні голоси солісток, запальні танці, гімнастичні номери. Кожен виступ був пов'язаний із тим чи іншим фільмом, що у вигляді трейлеру демонструвався на екрані. Третім етапом було дефіле в купальниках. Конкурсантки представляли найрізноманітніші країни, культура яких відображалася у костюмі. Фінальним конкурсом стало дефіле у вечірніх сукнях.

Виступ танцювального колективу «Радість»

Учасниці конкурсу краси «Міс медичного університету – 2011»

Напружена боротьба все більше наближала глядачів до тієї миті, коли стане відомо, хто ж отримає омріяну корону переможниці.

Доки жури обирали переможницю та визначало титули, свято не припинялося, адже на сцені зі своїм привітанням виступали колектив гімнасток «Грація», танцювальний колектив «Art-dance», ВІА ATRIUM, сольні номери представили Елізавета Думчева та Константин Прохор.

Нарешті, жури дійшло згоди та розподілило титули таким чином:

«Міс шарм» – **Альона Попова**, «Міс Make up» – **Ельвіра Брагинець**, «Міс оригінальність» – **Катерина Чуб**, «Міс креативність» – **Аліна Мустафаєва**, «Міс дизайн» – **Еля Сокольцева**, «Міс грація» – **Марія Бистрова**, «Міс фото» – **Олександра Екзархова**, «Міс артистизм» – **Ольга Головкіна**, «Міс глядацьких симпатій» – **Луїза Мелконян**, I віце-міс – **Дар'я Ченцова**, II віце-міс – **Ірина Рябушко**. Титул «Міс Університету – 2011», корону та статуетку переможниці отримала **Ангеліна Цапенко**.

Mіс Університет – 2011

Кожна конкурсантка отримала атрибути учасниць конкурсу – корону, подарунки та бурхливі оплески, а глядачі – відмінно провели час. Гадаю, що цьогорічний конкурс краси пройшов на славу, адже конкурсантки змогли повною мірою продемонструвати, що жінки – найпрекрасніша, найтендентніша та найнеперебачуваніша частина суспільства, яка здатна змінити світ на краще. Не дарма кажуть: «Краса врятує світ!!!»

Емілія Прибильська, студкор

ЮВІЛЯРИ

У березні 2011 року відзначають свій ювілей співробітники університету: завідувач кафедри філософії професор **Алла Петрівна Алексєєнко**, доцент кафедри акушерства та гінекології №2 **Світлана Іванівна Гайворонська**, заст. директора бібліотеки ХНМУ **Тетяна Борисівна Павленко**, ст. викладач кафедри фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я **Тамара Олександровна Шандренко**, комендант спартабору **Надія Іванівна Велика**, прибиралиниця службових приміщень **Алла Петрівна Кожухова**, прибиралиниця службових приміщень **Валентина Василівна Конопелько**, професор кафедри педіатрії №2 **Анатолій Федорович Ручко**, доцент кафедри неврології **Костянтин Азарович Лещенко**, старший комірник їdalyni **Олег Георгійович Фадеев**, сторож **Олександр Іванович Шкурпіла**.

Шановні ювіляри!

*Прийміть від колективу ХНМУ щирі вітання й побажання
міцного здоров'я, добробуту та стабільності, вірних друзів,
втілення в життя всіх благородних задумів та заповітних мрій!*

*Нехай у вашій оселі завжди панують любов,
щастя, злагода та сімейне благополуччя!*

APT
терапия

Автор Дар'я Семенова,
IV мед. ф-т, I курс, 1 гр.

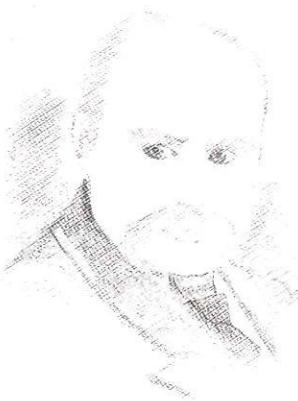

Автор Дарина Смолянінова,
IV мед. ф-т, I курс, 1 гр.

Автор Катерина Панько,
IV мед. ф-т, I курс, 1 гр.

**В ОБ'ЄКТИВІ – КОНКУРС
СТУДЕНТСЬКИХ МАЛЮНКІВ
«ШЕВЧЕНКО – ОЧИМА
МОЛОДІ ХХІ СТОРІЧЧЯ»**

Автор Валерія Чорна,
I мед. ф-т, I курс, 9 гр.

Автор Дмитро Булавін,
IV мед. ф-т, I курс, 1 гр.

Автор Мухаммед
Хуссейн Мохасін,
VI мед. ф-т, I курс, 10 гр.

«Медичний університет»

РЕєстраційне свідоцтво ХК № 193 від 29 червня 1994 р.

Засновник – Колектив Харківського національного
 медичного університету.

Газета виходить один раз на місяць

Адреса редакції: 61022, Харків, пр. Леніна, 4.

Гол. корпус, 5 поверх, тел. 707-73-60

e-mail: redakt@knmu.kharkov.ua

www.knmu.kharkov.ua

Підписано до друку 25.03.2011. Формат 60 x 90/4.

Папір офсетний. Гарнітура Pragmatica. Друк офсетний.

Умов. друк. арк. 4. Обл.-вид. арк. 4,5.

Тираж 500 прим. Зам. № 0325-01.

Видання підготовлено та надруковано

у ТОВ ВПП «Контраст».

61166, м. Харків, пр. Леніна, 40,

т. (057) 719-49-13, 717-76-51

Реєстраційне свідоцтво ДК № 178 від 15.09.2000

За точність викладення фактів відповідальність несе
автор. Рукописи не рецензуюмо й не повертаємо. Точка
зору авторів публікацій може не збігатися з позицією
редакції. Передрук лише з дозволу редакції газети.

Редактор В. Захаревич

Коректори М. Тарасенко, Н. Дубська,

С. Рубцова